

HASTANE ENFEKSİYONLARININ EPİDEMİYOLOJİSİ

Yrd. Doç. Dr. Müjde ERYILMAZ

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

- Nozokomiyal paraziter enfeksiyonlar (NPE)'in sıklığı bakteriyel, fungal ve viral etkenlere göre azdır
  - *Toxoplasma gondii* (*T. gondii*)
  - *Entamoeba histolytica* (*E. histolytica*)
  - *Giardia intestinalis* (*G. intestinalis*)
  - *Cryptosporidium parvum* (*C. parvum*)
  - *Microsporidia* türleri,
  - *Strongyloides stercoralis* (*S. stercoralis*),
  - *Pneumocystis carini* (*P. carini*)
  - *Leishmania* immun yetmezlikli, maligniteli hastalar ve transplant yapılanlarda enfeksiyon nedenidirler

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

- NPE'lar; gastrointestinal yerleşimli, kan-doku yerleşimli ve ektoparaziter olmak üzere üç grup içinde sınıflandırılabilirler

Gastrointestinal yerleşimli NPE etkenlerini ve oluşturdukları enfeksiyonları *G. intestinalis* (Giardiyaz), *E. histolytica* (Amebiyaz) ve *C. parvum* (Kriptosporidiyoz) olarak sıralayabiliriz

Kan-doku yerleşimli NPE etkenleri ve oluşturdukları enfeksiyonlar ise *Plasmodium sp.* (Sıtma), *Leishmania sp.* (Layşmanyoz) ve *T. gondii* (Toksoplazmoz)'dir

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

Ektoparaziter yerleşimli NPE etkenleri ve oluşturdukları enfeksiyonlar arasında *Sarcoptes scabiei* var. *hominis* (Uyuz), *Demodex folliculorum* (Demodisidoz) yer alır

Korunma

1. Giardiyazda enfeksiyon kaynağı enfekte insanlardır. Bulaşma enfekte kişilerin dışkılarından atılan kistlerin oral yolla alınmasıyla gerçekleşmektedir. Dolayısıyla hastalık kontrolünde, uygun tuvaletler, sağlık alt yapı ve içme-kullanma suyu temini önem taşımaktadır

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

Korunma

Hastanelerde enfekte insanlar kadar gıda işi ile uğraşan personel de enfeksiyonun yayılmasından sorumludur. Giardia saptanan kişiler asemptomatik dahi olsalar mutlaka tedavi edilmelidirler. Tuvaletten sonra ve yemekten önce kesin olarak ellerin temizliği sağlanmalıdır. Çiğ tüketilen sebze-meyve çok iyi yıkanmalı, gerekirse içme suları en az 10 dakika süreyle kaynatılmalıdır

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

Korunma

2. *Cryptosporidium* sp. insan ve hayvanlarda daha çok bağırsak mikrovilluslarını invaze eden intestinal bir protozoondur. Enfeksiyonun bulaşmasında enfekte olmuş içme sularının önemi büyüktür. Bu nedenle AIDS hastalarının, organ transplantı alıcılarının, bebeklik çağındaki çocukların içme sularını kaynatıp soğutulduktan sonra içmelerinde yarar vardır. *C. parvum* su kaynaklı salgınlarda en sık tanımlanan etiyolojik ajanlardan biridir

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

Korunma

3. Sıtmada, *Plasmodium* ile enfekte dişi anofellerin duyarlı insanları sokmasıyla bulaş gerçekleşmektedir. Kan ve kan ürünlerinin transfüzyonu ya da sıtmalı hastalardan alınan enfekte kan içeren iğnelerin kaza ile sağlık çalışanlarına batması ile sıtmanın nozokomiyal bulaşı gerçekleşebilir

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

Korunma

4. *Leishmania sp.* memelilerin zorunlu hücre içi parazitidirler ve enfekte dişi kum sinekleri tarafından kan emme işlemi sırasında bulaşmaktadırlar. Bunun dışında, AIDS'li ve immüno-kompromize hastalarda daha ağır seyretmekte olan organ transplantasyonları, kan transfüzyonları ve enfekte laboratuvar malzemeleri ile bulaşma olduğu bildirilmektedir

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

Korunma

5. Toksoplazma enfeksiyonu edinsel (oral ve parenteral yolla) ve konjenital olmak üzere iki ana yolla bulaşır. Toksoplazmoz kaynaklı nozokomiyal enfeksiyonlar sıklıkla, organ transplantasyonları ile gerçekleşmektedir. Karaciğer transplantı yapılan hastalarda pulmoner enfeksiyon nedenleri sıklığında toksoplazmozun rolü %5'dir

Nozokomiyal Paraziter Enfeksiyonlar

- Öğrencilerin konu ile ilgili hazırladıkları sunumlar